

NORDFRANCA

ESPERANTIŝTO

(PIKARDA STELO - NORDA GAZETO - ANTAÛEN)

MONATA REVUO

de la Nordfrancaj Esperantistoj

Publikigas la sciigojn de la Norda Federacio
kaj de la Grupoj

REVUE MENSUELLE

des Espérantistes du Nord de la France

Publie les renseignements
de la Fédération du Nord et des Groupes

Redaktejo kaj administrejo: 33, rue Marceau
ROSENDAEL - LEZ - DUNKERQUE (Nord)

C. VERNAY, Direktoro

G. VANHOVE, Administranto

M. DELAVIGNE, Respondeca redaktoro

Redakta Komitato, redaktas

Jarabono: Francujo 10 frankoj
aliaj landoj: 8 respondkuponoj pli egalvalore
POSTCEKONTO: LILLE 403.50

A L'IMPECCABLE

VÊTEMENTS

5, Place Jean-Bart - DUNKERQUE

...l'ami des Espérantistes

Le "Café du Centre"

39, Place Jean-Bart, DUNKERQUE

...réserve le meilleur accueil
aux EspérantistesEjo de la sabataj Kunvenoj de la grupo
(18-30 / 20-30)

Esperanto parolata

Commerçants Espérantistes !

Commandez vos imprimés à notre « samideano » DELAVIGNE

IMPRIMERIE COMMERCIALE

Longpré-les-Corps-Saints (Somme)

Jus aperis !

LA NOBELA BURĜO

unu el la plej famaj ĉefverkoj de Molière
(Tradukita de Richard Levin)

Prezo : 10 francaj frankoj

Mendojn al F-ino Yv. JULLIEN,
kasistino de Lyon'a Esp. Klubo
1, quai Cl.-Bernard, LYON
(poŝtĉekkonto Lyon 637-59)

Une des œuvres les plus charmantes de Molière, un de ses chef-d'œuvres les plus impérisissables, dont la verve à la fois caustique et bon enfant a fait les délices de tant de générations, dont l'esprit, après trois siècles, reste toujours aussi jeune, aussi alerte, aussi « actuel », « Le Bourgeois Gentilhomme », nient d'être traduit en Esperanto.

« Vient d'être édité » devrions-nous dire, car le traducteur, M. Richard LEVIN, nous avoue dans la préface, que sa traduction reposait dans un tiroir depuis une quinzaine d'années.

Cette édition est le premier ouvrage de la « collection du Cercle Espérantiste Universitaire de Lyon ». Souhaitons qu'elle soit suivie de nombreuses autres publications. La littérature française est encore trop peu connue dans le monde espérantiste, et les chef-d'œuvres à traduire ne manquent pas.

Pour se procurer cet ouvrage au prix de 10 francs, s'adresser à Mlle Jullien, trésorière du Cercle Espérantiste Universitaire de Lyon, 1, Quai Claude Bernard, Lyon. (Chèques postaux Lyon 637-59).

Conditions spéciales aux groupes espérantistes.

Esperanto-Literaturon

je originala prezo

Liveras al vi :

ESPERANTO
BAUDIMONT-ARRAS

NORDFRANCA ESPERANTISTO

Monata Revuo de la Nordfrancaj Esperantistoj

PROPAGANDO ★ INSTRUADO ★ ACTUALAĴO ★ LITERATURO
PROPAGANDE ★ ENSEIGNEMENT ★ ACTUALITÉ ★ LITTÉRATURE

Kopirajto de la enhavo rezervita. Manuskriptojn kaj sciigojn oni devas sendi nur al tiu adreso : C. VERNAY, MALO-LES-BAINS (Nord). Ni ne resendas la manuskriptojn. — La Redakcio rezervas al si la rajton korekti laŭbezone la manuskriptojn. — Les auteurs sont seuls responsables de leurs articles.

Niaj Pioniroj...

Ernest DELIGNY

Modesta homo, klara intelekto, apostola animo, tiel aperas S-ro Deligny, honora prezidanto de nia Nordfranca federacio de 1934.

Lia vivo estas kiel rekta kaj neta vojo, kiun oni ĉirkaŭrigardas per ŝanĝo okulvido, sed kiu malkovras, kiun oni ĝin trapasas, mil ĉarmojn komence neviditajn.

S-ro Deligny naskiĝis la 9^{an} de Decembro 1864 en « Fauquembergues », forma urbeto de nia ridetanta Artois. Tute juna, li eniras liceon de « Saint-Omer » por sia duagrada lernado. En 1886, li fariĝas helpa profesoro en tiu sama liceo, kie seninterrompe li dejoros ĝis 1928, ĝuste la simpation de siaj kolegoj kaj la respektplenan korinklinon de siaj lernantoj. Post sia emeriteco, li ricevas la direktadon de la grava urba biblioteko, tute proksima de la kara malnova liceo...

Jen ĉio... Sed ĉe pli detala rigardo, kiel admirinda vivo plena je paciencaj laboroj, riĉa je plej belaj rikoltoj ! Oni ne povas doni en kelkaj linioj eĉ raporteton pri lia stonda kaj fruktodona agado en la kampoj de instruado, edukado, sportoj kaj postlernejaj laboroj. Mi devigis priskribi tre mallonge lian karieron en nia movado.

En 1900, S-ro Deligny konatiĝas kun Esperanto kaj — ĉu povus esti alimaniere ? — tuj li estas allogata de la simpleco, harmonio kaj alta idealo, kiuj eliĝas el tiu nova lingvo. De 1901 li fariĝas ĝia apostolo, kaj kreas kurson en « Saint-Omer ».

Postan jaron, li fondas en la liceo unu el la unuaj lernejoj grupoj en Francujo. Ĉu oni bezonas diri ĉiujn malfacilaĵojn kiujn li renkontas, ĉiujn ironiojn kiujn li suferas kaj ankaŭ ĉiujn venkojn kiujn li gajnas kun tiu trankvila kuraĝo kiu estas unu el la ĉefaj trajtoj de lia karaktero ! Je kosto de obstinaj klopodoj li sukcesas iom post iom enradikigi la esperantistan ideon ĉirkaŭ si.

Sed baldaŭ la kampo de lia urbo ne plu sufiĉas al li. En 1904, li partoprenas kun sia grupo la internacian kunigon en « Calais », preparadon de la unua universala kongreso en Bulonjo, kies li fariĝas helpa organizanto. Kun kiu emocio li ŝatas rememorigi tiun unuan kaj tamen konvinkan etapon ! Nun venas la daŭriga serio de grandaj internaciaj kongresoj, kiujn ĉeestas regule S-ro Deligny kaj kies laborojn li sekvas. En ĉiuj grandaj urboj de Eŭropo, de Kambrigo al Budapeŝto, de Barcelono al Helsinko, li trenas siajn sandalojn de esperantista pilgrimanto kaj de nelacebla komercvojaĝisto de la Granda Ideo.

Intertempe li instruas, tradukas, skribas, paroladas, akiras valorajn helpon, kreas ekspozicion, orga-

nizas festojn, unuvorte sin donas tutan al la esperantista movado, kiun li faris la pasio de sia vivo. Tiel menciinde li aperigas en 1908 la revuon *Norda Gazeto*. Kuragan antaŭulon de nia bela *Nordfranca Esperantisto*. En 1935 li fariĝas ano de la « Lingva Komitato » kaj publikigas la historion de nia Federacio.

Kiom da entuziasmoj li naskas, kiom da samideanoj li formas ! Neble precizigi : centojn kajoble milojn.

La jaroj pasas, sed S-ro Deligny restas ĉiam sur la breĉo, kun la trankvila rideto kaj klara rigardo, kiujn ni ĉiuj konas. Kvankam la aĝo kaj la laciĝo pezas ĉiutage pli kaj pli sur liaj ŝultroj, li nelacigeble daŭrigas sian penigan pioniran laboron. En lia kurado al la verda stelo, nenio lin haltigas; oni lin vidas en Betuno, en Devro, en Dunkerko, en Lilo... ĉie, kien oni lin vokas, senzorge je la malboneco de la vetero : je ĉiaj ventoj li semas la bonan grajnon...

1936 Pasintan jaron, li estis en Arnhem, ĉiam plena de vervo, korjuna, animklara, mirinda ekzemplo de fervoro, kiu neniam ŝanceliĝis de pli ol triono da jarcento...

1937 Ankoraŭ nun, li daŭrigas direkton de du publikaj kursoj de Esperanto en sia malnova urbo de « Saint-Omer » kaj plie, dufoje en ĉiu semajno, li alportas sian necesegan helpon al la kurso de la liceo. Ha ! Se vi povus lin vidi, meze de liaj kvardek lernantoj, klinantan sian blankan kapon al liaj junaj cerboj, gvidantan kun ĉarma karesmo la unuajn paŝojn de tiuj esperantistaj buboj, kiel vi estus samtempe mirigitaj, emociitaj kaj entuziasmigitaj ! *En 1938 - donaco - +*

Ni deziru, ke nia movado konservu longatempe tiajn homojn, kies radiadpovo akiras tiom da spiritoj kaj koroj al nia afero !

Ili meritas nian respektigon.

Nian ardan agemon.

Andreo D.

English, the universal speech ?

Nous avons demandé à un Anglais son avis sur la question. Il a bien voulu nous répondre et en vers encore.

OUGH

When you find in learning English,
Hough is « how » ;
Then c-o-u-g-h, of course, you'd fancy
Would be « cow ».
But no ! When I pronounce it so, the natives
only scoff.
For « cow » is c-o-w, o-u-g-h is « coff ».

Then if to « hough » you add a « t »,
You'd think it would make « hout » ;
But, oh no ! Once again you'll find
You've got a little out.
It's « bought », and hout' is another word,
With quite a different spelling.
(Oh ! Dear ! the muddle of it all
Upon my brain is telling !)

Then t-o-u-g-h I try, I make a shot with « toff » !
But no ! Although I'm near the mark,
I am still a little off.

1936 Forsome mysterious reason, t-o-u-g-h is « tuff »
Though hough, I find, is neither « hoff »
nor « huff ».

But « hock » ! Ah, me ! How strange it is !
There seems nor rhyme nor reason.

To spell dock « dough » is orthographic treason,
For d-o-u-g-h is never anything but « doe ».
Though t-r-o-u-g-h is neither « throck »
nor « throe » :

It is « throo ». Then s-o-u-g-h I boldly
try, but ugh !

A man who hails from north of Tweed,
Declares the word is « sooch » !
Pat Murphy hears the Scotchman's word
And slyly whispers « Och » !
And don't forget, y'r honour, ough is « loch ».

Alvoko al Grupoj

Lastatempe ni ricevis kelkajn petojn por senpage abonigi kelkajn soldatojn kaj senlaborulojn, kiel tion faris *Norda Gazeto*. Ĉar la abonprezo de nia bulteno estas tre malalta kaj alivice ni ne ankoraŭ atingis la nombron da abonantoj por kovri la grandajn elspezojn ligatajn kun la eldono de tia grava bulteno kia estas la nia, ne estas por ni eble respondi jese al tiuj petoj. Ni turnas nin kun varma alvoko al la esperantistaj grupoj ke ili mem zorgu pri la abonigo de siaj membroj nune soldatoj aŭ senlaboruloj.

Ĉiu grupsekretario klopodu pri tio, ke tiuj samideanoj ricevu regule nian bultenon.

Pri tutmonda Stenografio

FONETIKECO.

La diversajn skribojn oni povas dividi en du klasoj : tiuj, kiuj per siaj signoj prezentas ideojn ; oni nomas ilin « ideografioj » kaj tiuj, kiuj prezentas sonojn ; ili estas nomataj « fonografioj ». Alivorte, tiuj lastaj estas la fonetikaj skriboj.

La Hieroglifoj, la hina kaj japana skriboj, same kiel niaj ciferoj, apartenas al la ideografaj skriboj. Ili ne prezentas sonojn sed ideojn. Komparu iujn ciferojn kun la litera skribo de la sama valoro : ekzemple 1 kun unu, 100 kun cent, 1.000 kun mil, 1936 kun mil-naŭcent-tridek-ses, k. t. p., vi povos konstati, ke nur la duaj formoj montras la sonojn de la vortoj, dum la unuaj montras nur ideon de nombroj pli aŭ malpli grandaj.

Do, ĉiuj stenografioj, ĉar ili celas prezentadon de la sonoj, estas fonetikaj skriboj.

Tamen oni kutimas azi tiun vorton nur por tiuj sistemoj, kiuj per diversaj rimedoj prezentas tre precize ĉiujn sonojn de ĉiuj vortoj.

Por tiuj sistemoj, ĉiuj sonoj, ĉu vokalo, ĉu konsonanto, devas esti prezentataj, aŭ per speciala signo, aŭ per dikeco, longeco, pozicio aŭ per aparta helpa signeto. Tiel skribita, ĉiu vorto — eĉ sola — estas senerrare legebla, kaj neniam frazo povas esti duŝenca, se ĝi ne estas tia ankaŭ parole.

Oni ne uzas la vorton « fonetika » por la sistemoj kiuj — kvankam prezentante la parolon — ne skribas ĉiujn vokalojn kaj konsonantojn, aŭ almenaŭ ne prezentas ilin. Efektive, se tiuj sistemoj estas fonografaj skribmanieroj, multe da vortoj, per ili skribitaj, estas legeblaj diversmaniere. Nur la kunteksto povas doni la ĝustan valoron al tiuj vortoj. Eĉ, spite tion, okazas kelkfoje, ke tuta frazo estas legebla duŝence, kvankam tiuj du sencoj estas prononceblaj per malsimilaj sonoj.

Ĉu ni povas nomi tiujn stenografiojn silabaj sistemoj ?

Silaba sistemo estas tiu kiu per unu signo prezentas tutan silabon. Nu, tiu skribmaniero ne malebligas, ke la sistemo estu samtempe fonetika, kaj en kelkaj silabaj sistemoj ĉiuj sonoj estas tre precize montrataj.

Plie, por la dirtaj sistemoj la nomo « silaba » ankaŭ ne plene taŭgas, ĉar ili ne prezentas ĉiujn silabojn, sed nur la ĉefan strukturon de la vortoj. La adjektivo kiu — laŭ mi — plej bone taŭgas por kvalifiki tiujn sistemojn estas « duonfonetika ».

Se oni nomas fonetika tiun sistemon, kiu precize skribas ĉiujn sonojn kaj ebligas stenografi ĉiujn ajn vortojn kaj ilin relegi sen eraro, oni devas nomi duonfonetika sistemon.

Literatura Angulo.

Ni konatiĝis jam kun « Fundamento de Esperanto », tiu nepre necesa libro por ĉiu esperantisto : la bazo por nia lingvo.

Ĝi aperis en tiu memoriinda jaro kiam la grandioza valoro de Esperanto montriĝis unuafoje en la Universala Kongreso de Bulonjo-ĉe-Marco.

Havi ĝustan ideon pri tiu kongreso, kompreni la sinfogesan entuziasmon de la partoprenantoj, kiuj travivis rivelacion, estas malfacile.

2 jarojn antaŭe, en 1903, estis aperinta la unua pli ampleksa libro « Fundamenta Krestomatio », la verko, kiun sendube ĉiu pilgrimanto al la Bulonja Kongreso fonde trastudis. Ĉar kiel « Fundamento de Esperanto » estas nia lingva bazo, tiel « Fundamenta Krestomatio » estas nia literatura bazo.

La plej bonaj diversnaciaj verkistoj kunlaboris al ĉi-tiu 460 paĝa verko (prezo : nur 15 fr.) en kiu troviĝas multaj artikoloj, ankaŭ de Zamenhof mem, 31 ekzercoj el « Ekzerzero », ĉarmaj legendoj, interesaj rakontoj, lingvaj kaj sciencaj artikoloj kaj plie kolekto de poemoj.

Pri ĉi-tiu grava libro Zamenhof mem diras en la antaŭparolo : « Ĉiuj artikoloj en la F. K. estas aŭ skribitaj de mi mem, aŭ, se ili estas skribitaj de aliaj personoj, ili estas korektitaj de mi en tia grado, ke la stilo en ili ne deflankiĝu de la stilo, kiun mi mem uzas ».

Eĉ tute nova esperantisto povas tuj komenci la legadon de F. K. ĉar la zorga gradigo de la teksto kondukas nin senrimarke al pli vasta scio. — S.

Deziras korespondi :

S-ro **GEORGIO POREZ**, B. P. 30, en CAUDRY (Nord) Francujo, deziras korespondi kun ĉiuj pri ĉiuj temoj. Respondo certa.

F-ino **S. MUNTZ**, 49, rue François-Gautier, en LENS (Pas-de-Calais) Francujo, deziras korespondi nur kun gejunuloj.

PENSO

La vivo estas plena kaj interesa tiam, kiam oni batalas kontraŭ lajlojn plej obstinajn.
GORKIĜ MAXIM.

kio ne donas la eblecon relegi senerare ĉiujn stenografitajn vortojn, kaj devigas uzi la kutiman skribon, kiam oni volas esti certa bone traduki ne kutiman vorton, kiel ekzemple teknikan, sciencan, fremdan aŭ propran nomon.
(daŭrigota)

P. FLAGEUL.

Ni ! la Komencantoj !

— Ĉu la objekto estas super mi ?
 — Jes!... respondas RID/ANTE ĉarma sinjorino.
 — Mi petas, sinjorino, bonvolu respondi per tuta frazo.
 — Jes ! la objekto estas super vi !
 — Bone !

La blonda, SERC/ANTA fraŭlino, LEV/INTE al la plafono siajn esplor/-em/ajn okulojn, rigardas kun iometE da malico Sinjoron Verdulo kiu devas respondi al la SEKV/ANTA demando.

DumE, juna, nova samideano, kiu estas TRINK/ONTA tason da forta kafo, kant/el/tas ironiE :
 « Ĉio estas bonega, Marlizina Moŝto ! »

Ni estas mult/nombraj en la AKCEPT/EM/A salono de nia norda « Esperanto Domo "Eole" ».

Tamen, la vetero ne estas bela ! Forta, orienta vento krak/maĉ/ig/is al ni sufiĉE multE da sablo. Tio ne gravas. Oni diris al mi ke, por morti, estas necese engluti unu kilogramon da sablo !

La griza Norda Maro, mal/sek/ig/-inte la sablo/hordon dum ses horoj, retir/ig/as mal/volontE, ĉar, senĉese, kvazaŭ sen/disciplina brutaro, la ond/eg/oj revenas furiozE sed ilia ek/jet/ig/o, rapide ROMPITA, finE sukcesas nur for/lasi, de loko al loko, ŝaŭman, dube/blankan rembur/rul/aj/on.

La suno, hodiaŭ, mal/bon/humor/-ig/as. Nu ! DES MALPLI BONE ! Ni, Esperantistoj, ĉu ni ne ĉiam

havas sunon en la koro ? Sufiĉas al ni, ĉu ne ?

Do, malbonhumoriga, suno ! murmur/eg/u, maro ! blovu, vento !

Ne gravas. En nia ŝatata rondo la okuloj brilas, la ridadoj aŭd/ig/as, la koroj kantas !

La koroj kaj la buŝoj ankaŭ...

Jen ! mia mano
 Samideano
 Ĝoju ol, trinku ni,
 Je via sano !

STARANTE ĉirkaŭ la fortepiano, ĉiuj, tutgorĝE, ripetas la ekzalt/IG/an re/kant/aj/on. La repertuaro estas diversa, parolojn kaj ariojn oni povas facile en/kap/ig/i. Neniu diras : « Mi ne povas kanti ! »

Esperantista miraklo !
 Kaj, kiam alvenas la momento de la dis/ig/o « Tra la mondo iras forta voko ».

Ĉu vi bone amuz/ig/is, sinjoro ?
 Jes, certE, fraŭlino, mi estas tre kontenta, mi ne perdis mian tempon VENANTE ĉi-tien, post-tag/meze. Kiam okazos la VENONTA kun/ig/o ?

— Eble, la okan de Junio. Ĉi-monatE dum la bela sezono, ni kunvenos en la Esperanto-Domo, la unuan aŭ la duan dimanĉon. Ni ludos, kantos, babilos...

Estos, precipe por la komencANTOJ, bona okazo al/kutim/IG/i al la konversacio kaj inter/kon/at/-ig/i kun la aliaj membroj de la grupo, ĉu ne ?

Ho ! Jes ! fraŭlino, la ideo estas bonega, sed, diru al mi, ĉu vi opinias ke multaj esperantistoj ĉe/estos ĉiujn kunvenojn ?

DimanĉE oni apartenas al sia familio : patroj kaj patrinoj tre ŝatas promeni kun siaj gefiloj ;

edzinoj ne estas kontentaj kiam la edzoj for/iras... kompren/eble...

— Trankvil/ig/u, sinjoro ! Ni pri-pensis tiujn problemojn... La solvo estas tutE simpla. Venu ĉiuj kun via familio ! La domo estas vasta kaj agrabla, la vid/aj/o sur la maro, belega. SomerE, anstataŭ sidi dum unu horo aŭ du sur benko de la mar/digo aŭ ĉe in antaŭ/kaf/ejo, venu al "Eole" de tempo al tempo. Vi faros sanan promenadon, vi pas/ig/os ĉarman posttagmezon inter afablaj gesamideanoj kaj vi hejmen/re/iros, vesperE, tute feliĉaj !

Tio estas ALMENAŬ la favoro, kiun, korege mi deziras al vi, Ĝis revido !...

KLARIGOJ

Mi petas, atentu pri :
 ATA ITA OTA
 ANTA INTA ONTA
 Rimarku : RIDANTE : en riant (manière).
 LEVINTE : ayant levé (manière).
 La finale des adverbes : DUME, IRONIE.
 DES MALPLI BONE ! tant pis !
 DES PLI BONE ! tant mieux !
 Atentiu ankaŭ pri : IG kaj IĜ
 Bonvolu serĉi la aliajn klarigojn en via vortaro, precipe por la kun/met/it/aj vortoj. Tiel, vi bone komprenos kiel oni « faras » la vortojn.
 Estas tre interesa ! Vi vidos !

Cours d'été

On se souvient du grand succès des cours d'été de 1935 et 1936.
 Ceux de cette année auront lieu du 19 au 30 juillet, à "EOLE", Digue de Mer, Malo-Bains. S-ro Jak Cent étant empêché, la direction de ce cours sera assurée par notre ami et sympathique professeur hollandais Henk THIEN. Il y aura des cours de débutants, des cours de perfectionnement et des cours de conversations.
 Les prix sont extrêmement réduits. Tous ceux voudrez vous instruire en profitant d'excellentes vacances.
 Écrivez à ESPERANTO - DUNKERQUE.

Redakcia Leterĉesto

Ni ricevis lastatempe multnombrajn leterojn : gratulajn, kritikajn, kuraĝigajn, k. t. p. Bedaŭrinde ne estas eble al ni respondi al ĉiuj.

Al multaj : Dankon pro viaj kuraĝigaj leteroj. Tempo mankas al mi por vin persone respondi.

Al helkaj : Viaj kritikoj interesas nin. Sed ĉu ankaŭ vi faris vian devon, varbante abonantojn por nia revuo ?

Al S-ro Ego, en Caudry : Mi esperas ke nun vi ricevis vian gazeton. Dankon pro viaj salutoj. Akceptu la miajn.

Al S-ro Eta Grünblatt, Hungarujo : Via letero tre plezurigis nin. Abono al Nf. E. estis antaŭpagita por la tuta jaro de via franca korespondanto. Ne forgesu danki lin.

Al S-ro E. Erhards, en Riga : Artikolo kaj letero viaj tre plaĉis al mi. Mi skribos baldaŭ same al samideano Dance.

Al S-ro Duchochois : Bone mi ricevis la gazeton. Dankon !

Al S-ro Dumarquez : Jes, mi ĉesfos la kunveno en Saint Omer. Salutojn.

Recenzo...

« UNUA LIBRO DE S. I. T. »

Kun vera plezuro ni tralegis tiun « unuan Libron » eldonitan de « Stenografa Instituto Tutmonda ». Scienca Asocio por la disvastigo de la Esperanta Stenografio. La aŭtoro, kiun ni gratulas, estas nia bona amiko kaj kunlaboranto, S-ro P. Flageul, Prezidanto de S. I. T., kaj kies tute neutralaj artikoloj pri stenografio estas tre ŝatataj de multnombraj legantoj de Nf. E.

Tiu libro reprezentas grandegajn klopodojn kaj laborojn, ĝoje plenumitajn de la aŭtoro. La enhavo estas diversa sed ĉiam interesa : biografio de Zamenhof, dokumentoj pri la fondo kaj agado de S. I. T., rimarkoj por alfaro de Stenografio al alia lingvo, multaj fotografiaĵoj, k. t. p. Resume : kuraĝa kaj rimarkinda laboro sur la esperanta kampo favore stenografio.

Prezo : 10 frk. Ricevebla de « Stenografa Instituto Tutmonda », 9, boulevard Voltaire, à Issy-les-Moulineaux (Seine). — C. V.

Interesa propono

ZAMENHOF, liaj nivo kaj verko. — « Esperanto-Dunkerque », senpage, sendos prunte por 14 tagoj la belan verkon de Privat : « La vivo de D-ro Zamenhof », laŭvice al ĉiuj legantoj de Nf. E. kiuj petos ĝin per simpla poŝtkarto.

ESPERANTO kaj RADIO

Esperanto kaj radio estas du fenomenoj de la moderna kulturo, kiuj havas multon komunan kaj povas tre efektive helpi unu la alian. Hodiaŭ la lingva kaoso de Eŭropo estas tiel impresa al ĉiu ajn dank'al la radio kiel neniam antaŭe en la historio, kaj la aŭskultantoj de radio tre bone povas juĝi la neceson de internacia lingvo. La radiaj ondoj disvastiĝas ĉien ne malhelpate de la diversaj popoloj, se ne, la radio tute dependus de la nacilingvoj. Jen estas kampo kie Esperanto povas doni grandan utilon kaj ideale plenumi sian taskon interkomprenigi kaj interkonsenti la popolojn.

La uzado de Esperanto en radio ne estas afero de estonteco. Jam nun ĉiu radio-aŭskultanto havus utilon, se Esperanto estus uzata por la anonco de interesaj programoj. Multaj esperantaj frazoj estas kompreneblaj al homo, kiu ne lerninte esperanton havus anstataŭe iomajn lingvajn sciojn kaj krome ĉiu homo kapablas lerni en malmulta tempo tiom da Esperanto, ke li povus profiti de esperantaj elsendoj. Kontraŭe estas ega streĉo necesa por lerni tiom da alia fremda lingvo, por ke oni povu kompreni ĝin en laŭparolilo.

La radio sialtante multe povas helpi la disvastigadon de la mondlingvo sendante kursojn kaj, nerekte, ofte uzante Esperanton por prelegoj, k. t. p., tiel ke la praktika uzo de Esperanto fariĝas pli kaj pli granda kaj per tio pli kaj pli granda ero de homoj estas logata al la lernado de Esperanto. Okazas interŝanĝo de servoj inter Esperanto kaj radio: Esperanto utilas al radio, radio al Esperanto.

Estas konate, ke la direktoj de semi-stacioj estas ambiciaj, ke iliaj elsendoj estu ofte aŭskultataj eksterlande. Por atingi eksterlandajn aŭskultantojn kelkaj stacioj provis sendi en eksterlanda nacilingvo, ekz. Roma, Luxemburg, Budapeŝt, k. a. Sed tiamaniere ili nur atingas unu fremdan landon, ĉar ĉiu nacilingvo ja estas limigata al sia teritorio. Per Esperanto la radio-stacioj povas atingi multe pli grandan rondon. Esperantistoj ekzistas en ĉiuj landoj kaj ili, laŭsperte, tre diligente aŭskultas la esperantajn elsendojn. Multaj stacioj jam ekkonis tiun valoron de Esperanto kaj pli malpli regule uzas ĝin.

Laŭ la bedaŭrinde ne tute kompleta statistiko de Internacia Radio-Servo (komi-

siita de U. E. A.) en la jaro 1934: 74 stacioj en 15 landoj elsendis 1747 esperanto-elsendojn, inter tiuj, 1377 prelegoj kaj 370 kursoj. Tio jam estas sufiĉe impona, sed se la esperantistaro ankoraŭ pli intense montrus sian partoprenon, pliaj sukcesoj povus esti atingataj. Por montri kion direktoro de granda radiostacio opinias pri esperantaj elsendoj, kelkaj paroloj el la parolado de Antoni Slavik, direktoro de radio Brno, estu citataj, kiun li faris okaze de la rekomenco de la Esperanto-sezono de tiu stacio:

« La esperantistoj ĉirkaŭ siaj laŭparoliloj jam estas granda familio. Miloj aŭskultas niajn programojn, kiuj atingas ilin en komprenebla lingvo. Ilia partopreno kaj la esprimo de ilia intereso estas tiel konvinkaj, ke ni ne povas ne atenti ilin. Niaj Esp.-programoj ne nur estos daŭrigotaj, sed ankaŭ plimultigitaj. Ni ne celas propagadon per niaj programoj, sed ni tradukas parton de niaj elsendaĵoj en Esperanto, por ke pli granda rondo ne scianta la ĉekoslovakajn lingvon bone povu kompreni ilin. La Esperanto-elsendoj de la ĉekoslovakaj stacioj ne plu estas eksperimento, sed memkomprenebla kompletigo de nia normala programo ».

La ĉekoslovakaj stacioj cetere elstaras inter la verdaj stacioj, ĉar ili ne nur sendas paroladojn aŭ kursojn, sed ankaŭ muzikajn kaj literaturajn programojn de sufiĉe longa daŭro en Esperanto. Oni rememoru ekz. pri la « Vendita Fianĉino » lastjare, aŭ la dramo de Capek « Rossums Universal Robots » de pasinta novembro. Ankaŭ la aŭstria radio estas tre amika al Esperanto. En aprilo 1934 unufoje aktiva ministro, nome ministro Stokinger, parolis en Radio-Vienne. Nuntempe Vieno elsendas kurson kaj komunikojn. Inter la stacioj kiuj ĝuste nuntempe favoras Esperanton estas citindaj: Hilversum, Roma, Tallinn, Sottens, ĉekaj Stacioj, Nice, Lille, Paris PTT, Marseille. Oni povas nun aŭskulti almenaŭ 20 elsendojn en Esperanto ĉiusemajne. La programo estas publikigata ĉiusemajne en *Heroldo* kaj parte en la aliaj Esperanto gazetoj. Fakte neniu eksterlanda lingvo estas tiel multe uzata en radio kiel Esperanto. Jen kampo, kie Esperanto jam komencis grandskale anstataŭi la naciajn lingvojn.

Arthur BAUR.

Ĉiuj en AMIENS, la 2^{an} de Majo 1937 !...

Vivo de la Grupoj

★

ALBERT. — *Les cours organisés grâce à l'initiative de M. et Mme Arnaud et de M. Caron continuent avec plein succès.*

40 élèves y viennent assiduellement.

Depuis la maladie de Mlle Hansen, le cours est fait tous les mercredis par Mlle Denise Dieulot, qui est tout à fait remarquable pour l'enseignement par la méthode Cseh.

AMIENS. — *Chaque lundi et chaque vendredi, cours élémentaire par la méthode Cseh, par Mlle Denise Dieulot.*

Chaque mardi, cours supérieur professé par Mlle A. Colléatte.

Chaque mercredi, cours élémentaire, professé par Mme Victor.

Une fois par mois, réunions amicales à l'hôtel de ville.

— *Le 10 février a eu lieu une causerie de M. Guillaume, sur la Conférence internationale « L'Espéranto dans la Vie Moderne », qui se tiendra à Paris à la Pentecôte.*

Nécrologie. *Notre groupe vient d'être éprouvé de nouveau par le décès de Mme R. Grisier, épouse de notre sympathique vice-président. A M. Grisier et à Mlle Suzanne Grisier, sa fille, nous adressons nos sincères condoléances.*

ANZIN. — Dum la ĝenerala kunveno de la grupo estis definitive starigita la ĵena grupestraro: Prezidanto, S-ro Lenglé; Viceprezidanto, S-ro Mommaerts; Sekretariino, S-ino Mommaerts; Helpsekretariino, F-ino Decaux; Kasisto, S-ro L. Canonne; Helpkasisto, S-ro Fayola; Bibliotekisto, S-ro Lapiez. Krome, estis starigita speciala komisiono por la aranĝo de festoj, ekskursoj, baloj, k. t. p.

— La 4^{an} de Majo okazos letervespero. La eksterlandaj samideanoj estas petataj sendi leterojn kaj poŝtkartojn al la grupo: S-ino Mommaerts, 2 bis, rue Ferrer, Anzin.

— La ekzameno por « Atesto pri Lernado » okazos la 23^{an} de Majo.

ARMENTIÈRES — La urbestraro konsentis ke la Esperantista Ekspozicio okazu en la Juĝeja Cambro de la Urbodomo.

Krom la federacia materialo estis ankoraŭ ekspoziciitaj multaj esp. libroj eldonitaj en Francujo kaj eksterlande kaj la korespondantoj kun ilia traduko, kiujn la grupanoj ricevis dum la pasinta jaro. La portreto de S-ro Thien, pentrita de nia grupano S-ro Sally, staris kiel memorajo sur honora loko.

ARRAS. — Sekve de niaj klopodoj, nia deputito, S-ro de Diesbach aliĝis al la parlamenta grupo por defendo de Esperanto.

— Dank'al helpo de S-ro Bouvot, esperanta rubriko regule aperas en la ĵurnalo *Le Combattant du Pas-de-Calais*.

— Ĉiuj kursoj kaj kunvenoj okazas tre regule.

DENAIN. — La kurso gvidata de S-ro Gauvin ĉiujauĉe en la subteretaĝo de la urba teatro estas vizitata regule de deko da lernantoj. Baldaŭ okazos ĝenerala kunveno de la grupo por la reelektado de nova komitato. Kunvokiloj estos dissenditaj al ĉiuj novaj kaj malnovaj gesperantistoj. Oni pridiskutos la starigon de biblioteko kaj la rimedojn por revigligi la kluban vivon. Oni intencas aranĝi baldaŭ prelegon kaj amikan festeton.

DESVRES. — S-ro Dumarquez, prezidanto de la grupo, sukcesis aperigi artikolon pri Esperanto en la instruist-sindikata bulteno de departemento Pas-de-Calais. Li esperas tiamaniere varbi novajn adeptojn inter la instruistaro.

— Multaj grupanoj, kun vera plezuro, aŭskultis la radiodissendon el Brno.

— La loka ĵurnalo *L'Echo du Mont Hulin* publikigis rakonton premianta ĉe la 17^a internacia literatura konkurso dum la Floraj Ludoj okazintaj la 31^{an} de Majo 1936 en Barcelona kaj tradukitan el Esperanto de S-roj Dumarquez kaj Demulder. La aŭtoro de tiu bela rakonto titolita « Kristnaska arbo » estas S-ro Henryk Gielb el Warszawa.

DUNKERQUE. — Marde 2^{an} de Februaro dum la Ĝenerala Kunveno estis adoptata la morala kaj financa raporto, akceptataj pli ol 40 novaj membroj. Oni renovigis 1/3 de la komitato: elektitaj aŭ reelektitaj: F-ino Couget, S-roj Vanhove, Willaert, Platey, Lasuye, Leloic, Lesage.

— Nun post la fino de la malfavora periodo de la festoj, la kursoj estas de nove pli vizitataj kun granda kontento de ĉiuj. Faru viziton, vi estos surprizata: ĵaŭde: komencantoj; vendrede: progresintoj; marde: konversacioj (ĉiuj en la urbodomo, iam antaŭ la 7^a ĝis la 8^a).

— Ni ĝojas pri pli bona faro de nia viceprezidantino, F-ino Spyns, kiu pro troa laĝo devis momente ĉesi alian kurson. Koran dankon al S-ino Platey kiu bonvole anstataŭis ŝin dum pli ol monato kaj bone instruis, kaj al F-ino Pauwels kiu siavice ŝin anstataŭas kaj ankaŭ lerte sukcesas laŭ la sama rekta metodo. Tio pravas ke estas multaj laboremaj membroj en la grupoj ĉiam pretaj helpi kaj la utilecon de vojaĝo al Arnhem kien ili tri iris.

— Por Marto 2 prelegoj kaj 1 gaja vespero estas preparataj. Marde, 9^{an} de Marto en la urbodomo, je la 7^a S-ro Caubel parolos pri « Rememoroj el Vojaĝoj ».

(daŭrigo paĝo 10)

En nia Federacio

Prezidanto : S-ro Albéric HUMEZ, 13 ter, rue Morel, à Douai
Sekretario : Jak. CENTNERSVER, 9, rue Ferrand, à Valenciennes

Services fédéraux.

Tous les membres de la Fédération peuvent obtenir gratuitement, sous certaines conditions, dont les frais de retour après usage du matériel prêté :

1. Prêt de livres de lecture de la bibliothèque circulante ;
 2. Prêt de matériel d'exposition : journaux, revues, livres, brochures, affiches, photos, etc ;
 3. Des articles pour insertion dans la presse locale, régionale ou spécialisée ;
 4. Liste complète des émissions radio et des programmes détaillés intéressants ou parvenus trop tardivement pour le bulletin.
- Pour bénéficier de ces services il suffit d'écrire au secrétaire des sections intéressées dont les adresses sont indiquées ci-après.
- Enfin pour tout autre service non mentionné, tel qu'envoi de conférencier et tous renseignements, écrire au secrétaire fédéral ou au rédacteur en chef du bulletin, notamment pour les abonnements aux revues, aux différents journaux espérantistes.

Bibliothèque circulante. — Délégué : J. CENTNERSVER, 9, Rue Ferrand, à Valenciennes.

Exposition circulante. — Délégué : M. et Mme VOLQUEMAN, 36, rue Turgot, à Lille. Téléphone 56.48.

Articles de presse. — Délégué : « Esperanto-Dunkerque ».

Programmes radio espérantiste. — Délégué : Maurice NOGÉ, 21, rue Maréchal-Joffre, Dunkerque.

Il a été envoyé aux principaux groupes une centaine de circulaires concernant l'émission de Brno ; malheureusement très peu de compte-rendus nous sont parvenus témoignant de l'intérêt qui a été pris à cette émission.

Tous ceux ayant envoyé leur compte rendu ont été informés en détail de l'importante émission de Ljubljana.

Aucun rapport ne nous est parvenu depuis plusieurs mois des délégués d'Arras, Amiens, Abbeville, Anzin, Desvres, Denain, Douai, Lens, Lille, Liévin, Caudry, Armentières, Saint-Omer et Valenciennes. Nous prions ces groupes de choisir un délégué chargé d'écouter les émissions intéressantes, de les faire connaître et de remercier les stations qui le méritent pour les encourager à continuer leur soutien.

Par contre MM. Charlet et Parent (Hautmont), Quintard (Maubeuge), Buronfosse (Pont-sur-Sambre), nous aident d'une façon modeste ainsi que MM. Marin (Calais) et Grand (Douges), pour insertion des programmes dans la presse locale.

Service de Presse.

En décembre et janvier, il a été adressé 9 articles et 5 communiqués qui ont parus dans Le Nord Maritime, Le Progrès de la Somme, ainsi que 8 articles radio insérés dans Le Petit Radio, Radio Magazine et Le Petit Calaisien.

Un article touristique dans Le Volant sur Lille (traduction M. Nogé) et 2 articles dans Le bulletin mensuel des Employés de Commerce, par M. Vernay.

Nous avons relevé 3 articles très longs dans La Frontière, 4 dans Le Bonhomme de Douai, 2 dans Le Journal de Lens, 1 article avec photo du Comité fédéral dans Le Réveil du Nord et 8 dans Le Progrès de la Somme.

A noter que le Progrès de la Somme publie chaque jour le programme des principales émissions espérantistes.

LIBROJ

Estas aĉeteblaj ĉe la ĝenerala sekretario : *Histoire de la Fédération du Nord*, prezo 3 fr. ; *Conseils aux Groupes Espérantistes*, prezo 4 fr. ; *Guidlibro por Superaj Ekzamenoj*, prezo 4 fr. 75. Ĉiuj prezoj entenas la send-afrankon.

Al niaj abonantoj...

Tiuj el niaj abonantoj, kiuj deziras ricevi fine de 1937 bnditan kolekton de N.F.E. (novembro 1936 ĝis decembro 1937) kun pergamena kovrilo sur kies dorso estos presita la titolo por starigi ĝin en libroŝrankon, estas petataj alskribiĝi antaŭ la 31^a de marto 1937. — Prezo de tiu kolekto : 16 frj (sendotaj afanke), kun mendo al la administracio de nia bulteno.

Ĉiuj en AMIENS
la 2° de Majo 1937 !...

KUNVOKILO

al la kunveno de la Federacia Komitato
okazonta en Saint-Omer la 7^{an} de Marto 1937

Karaj Gesamideanoj,

Ni tulkore invitas vin ĉeesti la kunvenon de la Federacia Komitato, kiu okazos en Saint-Omer, la 7^{an} de Marto 1937, en la Komerca Cambro (dua etaĝo), je la 10^a akurate.

La tagordo de la kunveno estas la jena :

1. Legado de la ricevitaj leteroj ;
2. Mallonga raporto de ĉiu faktestro ;
3. Starigo de novaj grupoj ;
4. Kasa situacio. Pago de la kotizoj ;
5. Esper-budo en Lille-a Komerca Foiro ;
6. Tagordo de la ĝenerala kunveno de la Federacio dum la Federacia Kongreso en Amiens, la 2° de Majo 1937 ;
7. Loko kaj dato de la venonta komitata kunveno.

Je la 12^a, post la kunveno, vizito de la ĉiĉa urba biblioteko.

Je la 13^a, komuna tagmanĝo. Prezo : 20 fr. (ĉio entenata : trinkajo kaj trinkmono). Bonvolu sendi la aliĝojn al la tagmanĝo antaŭ la 2^a de Marto al S-ro E. Deligny, 4, rue Allent, Saint-Omer (Pas-de-Calais).

S-ro E. Deligny, Honora Prezidanto de la Federacio donace proponos al la ĉeestantoj, dum la tagmanĝo, pokalon de ĉampanvino okaze de la 35^a datreveno de sia esperantista profesorigo.

Post la tagmanĝo, vizito de la muzeoj.

La komitatanoj kaj grupgvidantoj estas petataj konigi perletere sian opinion kaj sugestojn pri ĉiuj supre-menciitaj punktoj de la tagordo. Tiuj, kiuj ne povos partopreni nian kunvenon estas petataj sendi riprezentanton.

Ni esperas ke niaj gefederaciianoj alvenos multnombre al la esperantista tago en Saint-Omer kaj ni salutas ilin plejsamideane.

(Ĝis baldaŭa revido.)

La ĝenerala Sekretario,

Jak CENT
3, rue Ferrand, Valenciennes

La Prezidanto,
A. HUMEZ.

ANTAŬRAPORTO pri la Komitata Kunveno

I. Funkciado de diversaj fakoj dum la pasinta jarkvarono :

IZOLULOJ. — S-ro Brunet multe propagandis, precipe ĉe la izoluloj loĝantaj en la sama loko por instigi ilin krei grupon. La afero estas sur bona vojo en Albert, Cambrai, Tourcoing kaj en multaj urboj de Artea Distrikto. De la prospero de tiu fako dependas la kreo de novaj grupoj kaj, konsekvence, la disvastiĝo de nia Federacio.

RADIOSERVO. — S-ro Nogé dissendis cikuleron pri la nuna stato de la Esperanto-todisendoj. Neniu dubas pri la graveco de tiu potenco propagandilo, kiu estas la radio, sed por ke la disaŭdigo de Esperanto estu certigita ĉe la radio-stacioj estas nepre necese ke la aŭskultantoj sendu leteron aŭ karton post ĉiu disendo.

BIBLIOTEKO. — Ĝi kontentige funkcias. Kelkaj izoluloj profitas de tiu servo, ankaŭ la grupo « La Verda Stefo » en Caudry, kiu ne havas propran bibliotekon. La ekzemplo estas imitinda.

EKSPOZICIO. — La tuta materialo troviĝas jam en la manoj de la faktestrino, S-ino Volquemant, en Lille. Meze de Februaro tiu materialo estis sendita al Armentières, kie la loka grupo aranĝis sukcesplenan ekspozicion.

GAZETARA SERVO. — Tiu fako funkcias kontentige. Multaj gazetoj publikigas esp. kronikon, kiun sendas al ili regule la fakgvidanto. Mallongaj raportoj pri la funkciado de tiu fako aperas en *Nf. E.*, same kiel la raportoj pri izoluloj.

II. **LA STARIGO DE NOVAJ GRUPOJ** renkontas ĉiam la saman malfacilaĵon — la mankon de taŭga loka profesoro, scipovanta gvidi kurson laŭ rekta metodo. Nia federacio faras sian tutan eblon por kontraŭstari tiun malfacilaĵon ; ĉiujare ni aranĝas specialan someran kurson en Malo ; bedaŭrinde alvenas precipe nur kandidatoj el aliaj regionaj federacioj. La arteza distrikto, kie oni havas eblecon krei multajn grupojn solvis la problemon aranĝante specialan kurson por profesoroj ; gvidas ĝin, S-ro Brunet, el Arras.

III. Ni memorigas al la grupoj ke la kotizoj devas esti sendataj antaŭ la 1^a de januaro. Ni varme rekomendas al ĉiuj malfruigintaj grupkasisoj plirapidigi la kolekton de kotizoj kaj senprokraste sendi ilin al nia federacia kasisto : « Fédération espérantiste du Nord de la France, Hôtel de Ville, à Douai (Nord). Ch. Px : Lille 517.15 ».

IV. Laŭ la ekzemplo de la pasintaj jaroj, ankaŭ en ĉi-tiu funkcioj Esp. budo ĉe la Komerca Foiro en Lille ; ĝi estos aranĝita de la Esp. grupo de Lille kies anoj deĵoros laŭvice. Jam denun oni devas klopodi pri la kolekto de taŭga materialo ekspoziciota.

V. La Federacia Kongreso okazos en Amiens la 2° de Majo 1937. La gefederaciianoj estas petataj jam denun ellabori kaj konigi al ni la starigotajn demandojn. Ni deziras prezenti plenan tagordon dum la venonta antatkongresa komitata kunveno kiu okazos verŝajne la unuan aŭ la duan dimanĉon de Lille-a foiro.

VI. Kiel apartan demandon ni devas starigi la respondon al la cikuleron de S-ro Bastien.

Ne sufiĉas legi vian bultenon. Vi devas ankaŭ paroli pri ĝi al viaj amikoj kaj konatoj. Ĝia sukceso estas via sukceso.
SENCESE : VARBU, VARBU kaj VARBU ABONANTOJN.

Vivo de la Grupoj (daŭrigo)

DUNKERQUE (daŭrigo).

— S-ro advokato Degand ricevis la ordenon de Ofiĉero de Akademio kiel « prezidanton de la Esperantista Grupo ». Ni tuktore ĝojas pro tiu rekompenco al fervora kaj klera samideano kaj pro la publika honoro al la grupo kaj al la esperantista movado.

— F-ino Fingado, direktorino de lernejo kaj simpatia subtenantino de la grupo, ricevis la Oran Medalon de la « Mutualité ». Sincerajn kaj varmajn gratulojn.

Nekrologio. — S-ano Ledu perdis sian patrianon. Ni esprimas al nia juna malnova grupano niajn plej elkorajn kondolencojn.

FRESNES. — La 21^{an} de Februaro okazis la balo de nia grupo. Por la cirkonstanco, bela verda stelo lumigis la straton « Jean Jaurès ». Multe da personoj estis venintaj al tiu festo. S-ro Aldebert parolia pri nia granda esperantista familio. — Bona tago por nia propagando.

HÉNENCOURT. — *Cours le dimanche, 15 élèves, Professeur : Mlle Dieulot.*

JEUMONT-MARPENT. — Sabaton vespere la 6^{an} de Februaro en la festosalono de la urbodomo de Jeumont, ornamita per vivkoloraj girlandoj kaj banderoloj kun belaj verdaj steloj okazis balo organizita de nia grupo, por propagandi nian karan lingvon kaj varbi novajn adeptojn. Ĝi plene sukcesis.

Nia kora invito al ĉiuj estis favore akceptita. Tial en simpatia atmosfero la vigla balo kunigis multnombrajn invitojn kiuj plezure konatiĝis kun nia grupo kaj ankaŭ kun Verda Stelo kiun kelkaj ne ankoraŭ konis.

Entuziasmigitaj de ĝia bela signifo « Paco kaj Amo » kaj de la nobla esperantista idealo, ravitaj de « La Espero » verve ludita de la orkestro — konkeritaj de tiel afabla akcepto — unuj promesis iĝi fervoraj esperantistoj, la aliaj spirite kaj finance helpi nin.

Ĉiuj disiris multe dancinte, gustuminte la bonegajn kukojn kaj trinkaĵojn de la bufedo, esprimante la deziron ke alia balo okazu baldaŭ.

Bona propagando por Esperanto.

Tre kontentigaj espezoj kiuj permesos al nia grupo pli kaj pli progresi.

LENS. — La perfektiga kurso gvidata de S-ro Brunet havas grandan sukceson; partoprenas ĝin pli ol 20 geesperantistoj el Lens kaj ĉirkaŭaĵoj.

La 17^{an} de Februaro komenciĝis nova kurso por komencantoj en la Knaba Lernejo Carnot. Gvidas ĝin S-ro Max.

La sidejo de la esp. grupo Zamenhof estas nun ĉe S-ro Max, 16, rue Gambetta; ĉiuj korespondantoj devas esti sendataj al tiu adreso.

La grupo havas propran bibliotekon. La esperantistoj kiuj deziras pruntepreni librojn devas sin turni al la bibliotekistino: S-ino Garbus, 64, rue Decrombecque, Lens.

— Okaze de la fianĉiniĝo de F-inoj Regina kaj Tola Goldberg, el Lens, ni esprimas niajn plejkorajn gratulojn.

Plejsincerajn gratulojn kaj bondezirojn ankaŭ al F-ino Berta Vilder kaj S-ro Mendel Schleider, okaze de ilia gefianĉiniĝo.

LIÉVIN. — La grupo revigligas, kvankam ĝia anaro ne estas mullenombra.

Tri el niaj grupanoj regule vizitas la kurson perfektigan de S-ro Brunet en Lens.

Oni decidis laŭ la propono de S-ro G. Bernard, sekretario de la grupo, ke denun la oficiala nomo de la grupo estos « Esperantista Grupo Zamenhof Liévin ». Tiu decido estis kaŭzita pro la fakto ke la alia politika esp. grupo alprenis la neŭtralan nomon « Esperantista Grupo de Liévin » sen alia precizigo.

LILLE. — Kelkaj fervoruloj (ĉiam la samaj) kunvenas ĉiusabate por interparoli kaj por prelegi.

Prelegi antaŭ malmulta ĉeestantaro (la ankiso aro estas nur formalajo) estas pli malpli malkuraĝige. Sin senti izoluloj en grupo estas strange kaj malagrabla, sed veraj esperantistoj devas ĉiam laboradi, helpataj de « Espero ». Do, la fideluloj kunvenas, aŭskultas, prelegas. Kelkaj paroladis pri Korlando, pri Aŭstrio, agrabligante la paroladon per belegaj lumbildoj. Baldaŭ oni parolos pri Italujo, Svisujo, Hispanujo.

Estas agrable, por ĉiuj paroli antaŭ ekrano antaŭ lumbildoj, vivantaj brejloj de diversaj eksterlandoj kie la esperanta penso ankoraŭ estas nia penso, sen landlimo.

Dum tiuj instruaj amuzajoj oni daŭrigas la laboradon en la supera kurso de S-ro G. Waringhien, kie la fidelaj gelnantoj estas submetitaj al severaj provoj kiuj produktos fruktojn. — **M. V.**

LONGUEAU. — *Cours tous les mardis par Mlle Denise Dieulot, 20 élèves.*

MALO. — La instruantino F-ino Kiese-secoms konfidis al ni ke estas tre agrable instrui al tiel inteligentaj kaj simpatiaj lernantoj. Tiujn sentojn la lernantoj plene recipokas. Sekve la kurso ĉiuvendrede, en la Bibliothèque Municipale, tre bone prosperas.

WALLERS. — La kurso daŭras kontentige laŭ rekta metodo. Ĉiumonate dum unu leciono estas legataj la artikoloj de *N/r. E.* hore kaj tradukataj. La hejma tasko konsistas el la traduko franclingven de la artikolo « Ni! la Komencantoj! »

— La urbestro voĉdonis la munsubtenon de la kurso.

Arteza Distrikto

BRUAY-EN-ARTOIS. — Post la interkonsento de S-roj Bialasyk, Flaczynski kaj Bruay, oni definitive starigis planon de vasta propagando. La urbestro konsentas al la arango de kurso kiu okazos en « Cours Municipaux ». Oni faras multajn klopodojn por ke la afero estu plejsukcesa. La valoro de niaj du amikoj el Houdain, kiuj la pasintan jaron akiris « Ateston pri Kapableco » garantias tion.

DOURGES-COURRIÈRES. — S-ro Grand vaste klopodas interesi la loĝantaron de tiuj du apudaj urbetoj por ke grupo kaj kursoj naskiĝu plejbaldaŭ.

HÉNIN-LIÉTARD. — S-ro Mériaux intencas krei propagandan komitaton por krei kurson kaj grupon. Li estas helpata de F-inoj Poquet, kiuj vizitadas regule perfektigan kurson en Lens.

LOOS. — S-ro Contart sukcesis interesi al Esperanto kelkajn junulojn. Li intencas fari publikan prelegon por malfermi kurson kaj starigi grupon.

MONTDIDIER. — 5 izoluloj estas tre emaj grupiĝi. Ŝajnas ke mankas nur iom da kuraĝo al ĉiuj el ili por ke tio efektiviĝu.

Ĉiuj en AMIENS

la 2^{an} de Majo 1937 !...

Emissions espérantistes de Radio P.T.T. Nord

Chaque dimanche, lors de l'émission espérantiste (9 h. 40 à 10 h.) est donnée une datee ou une anecdote à raconter de nouveau ou sa manière.

Conscient de sa tâche, notre ami Curnelle désire aider les isolés qui ne peuvent profiter des cours oraux, ou les localités dépourvues de professeurs. Si l'affranchissement nécessaire est joint, les diétées seront retournées corrigées. Les commentaires seront faits au micro. Adresse : R. CURNELLE, Esperanto : Marcq-en-Barœul (Nord).

En raison du nouveau Conseil de Gérance, il serait souhaitable de montrer la valeur de l'émission, en écrivant en français, et en faisant écrire vos correspondants étrangers (hollandais et anglais) en espéranto.

Les aveugles susceptibles de suivre le cours dirigé à l'École Supérieure des P.T.T. chaque mercredi, à 14 heures, peuvent recevoir la brochure en Braille en écrivant à M. A. MASSELIER, Secrétaire Général de l'Association Française des Espérantistes Aveugles, 40, boulevard Fichol, à Neuilly-Plaisance (Seine-et-Oise)

PROMOTION

Nos abonnés et tous les espérantistes apprendront avec plaisir la promotion comme Officier d'Académie de M. Albéric HUMEZ, Président de la Fédération des Espérantistes du Nord pour services rendus aux œuvres d'éducation populaire.

C'est là un témoignage d'estime rendu par les Pouvoirs Publics à l'idée espérantiste et en particulier à notre Fédération, en même temps qu'un hommage au pionnier compétent et dévoué qu'est notre ami Albéric Humez, que N.F.E. félicite bien chaleureusement.

A travers la Presse française

Du PROGRES DE LA SOMME :

PATRONAGES PRESIDENTIELS

A ceux, de plus en plus rares, heureusement, qui seraient encore tentés de ne pas accorder à la question de la langue auxiliaire internationale tout le sérieux et l'importance qu'elle acquiert cependant de plus en plus, nous ne pouvons mieux faire que de rappeler les témoignages de considération et d'estime que lui ont publiquement témoigné tant de personnalités éminentes des milieux scientifiques, littéraires et officiels des principaux états.

Il y a quelques semaines encore, ce fut le tour des plus hautes autorités brésiliennes; aujourd'hui, ce n'est autre que M. Albert Lebrun, président de la République, qui vient d'accorder son patronage officiel à la Conférence Internationale « L'Espéranto dans la Vie Moderne », qui aura lieu à la Pentecôte dans le cadre de l'Exposition Universelle.

Cette consécration revêt une importance encore plus grande pour qui connaît la haute formation technique du chef de l'Etat.

Ont également accordé leur patronage à cette conférence, MM. les Ministres de l'Education Nationale, du Commerce, des P. T. T., etc...

La deuxième commission de conférence vient de recevoir l'appoint précieux de M. Dautry, directeur de la Compagnie des Chemins de fer de l'Etat qui a été chargé d'en diriger les travaux.

En vue du nombre considérable des espérantistes étrangers attendus, des cours spéciaux fonctionneront incessamment pour agents de police, ainsi que pour employés de chemin de fer.

Un autre cours est suivi assidûment par la troupe d'acteurs professionnels chargés de présenter en espéranto, lors d'une des soirées de la conférence, un des meilleurs succès de notre répertoire contemporain, ainsi qu'il fut déjà fait avec grand succès en 1932 avec Knock, le chef-d'œuvre de Jules Romains.

L'ESPERANTO

dans les

GRANDES FOIRES INDUSTRIELLES

Depuis de nombreuses années déjà, l'esperanto est utilisé par la foire de Paris, dont le Comité de direction, sans cesse à l'affût de ce qui peut attirer les acheteurs étrangers, a compris le parti qu'il peut tirer de la langue internationale.

D'autres grandes foires ont imité, parfois précédé, l'initiative de Paris, Lyon, Marseille, depuis longtemps aussi font leur réclame en esperanto et s'en trouvent fort bien.

Et voici des précisions données sur le rôle de l'esperanto dans les grandes foires par M. Richard Levin, chef des services de propagande de la foire internationale de Lyon :

« La foire internationale de Lyon, créée pour faciliter les échanges entre les peuples, poursuit, sur le plan commercial, le même but que l'esperanto.

« Propices aux idées neuves, aux solutions hardies, les dirigeants de la foire n'hésitent pas, dès 1922, c'est-à-dire, comme toujours, parmi les premiers, à témoigner leur sympathie à l'esperanto en publiant en cette langue un tract de propagande.

« Depuis lors, chaque année, sans manquer, la foire édite de nouveaux imprimés en esperanto et s'efforce d'en développer l'usage pratique.

« La foire de Lyon utilise également l'appui que lui apporte la presse espérantiste par l'insertion de communiqués en esperanto.

« Le catalogue des exposants comporte une traduction en cinq langues, dont l'esperanto, des titres des groupes industriels.

« Pendant chaque foire, le service des acheteurs étrangers comporte toujours un ou deux interprètes parlant couramment l'esperanto.

« Voilà l'action. Quels sont les résultats ?

« D'abord une vaste propagande générale. Ensuite une correspondance qui se développe d'année en année. Cette correspondance a pour résultats pratiques, la mise en relations d'acheteurs étrangers avec les industriels français ou réciproquement.

« Lorsque se pose le problème de l'édition d'une circulaire ou d'une brochure destinée à l'étranger, la foire de Lyon se sert des délégués de U. E. A. Elle obtient ainsi des traductions impeccables.

« Voici donc quatorze années que la foire de Lyon se sert de l'esperanto. Il ressort de l'expérience qu'elle a acquise dans ce domaine, que l'esperanto rend des services pratiques à ceux qui savent s'en servir. »

LES FAITS

Chez les Cheminots. — A l'occasion de la Conférence Internationale « L'Esperanto dans la vie moderne » qui se tiendra à Paris les 14, 15, 16 et 17 mai prochains, dans le cadre de l'Exposition des Arts et Techniques, les Chemins de Fer de l'Etat, du Nord et de l'Est ont décidé d'ouvrir des cours d'esperanto pour leurs employés.

Ces cours ont lieu dans des locaux des trois grandes gares de Paris et ils sont dirigés par des employés supérieurs des réseaux intéressés. Ils prendront fin avant l'ouverture de la conférence à laquelle les résultats obtenus seront présentés avec le concours des employés ayant suivi l'enseignement.

Pour l'Esperanto à l'Ecole. — L'Association laïque des parents des élèves Bischoffshelm, à Nice, dans sa dernière assemblée générale, a, une fois de plus, repris sa proposition de l'enseignement de l'esperanto et voté la résolution suivante : « Notre Association, reprenant son désir exprimé à l'assemblée générale de 1933, confirme sa volonté pour l'introduction de l'esperanto dans les écoles publiques et envoie un appel urgent au Ministre de l'Education Nationale et aux députés du département des Alpes-Maritimes, pour qu'ils aident au triomphe de la langue internationale, dont la simplicité facilitera la prospérité du tourisme et les relations entre les peuples. »

En Angleterre. — Ceux des tramways de Sheffield qui sont esperantistes ont la permission de porter l'étoile verte à cinq pointes au cours de leur service. Il y a actuellement à Sheffield un groupe esperantiste des tramways qui compte 200 membres.

En Pologne. — Le XXIXe Congrès universel de l'esperanto aura lieu en août prochain à Varsovie où, il y a cinquante ans, le docteur L.-L. Zamenhof publia le premier manuel d'esperanto.

Le président de la République Polonaise, le docteur Ignace Moscicki, a accepté le haut patronage du Congrès, dans le Comité d'honneur duquel figurent tous les ministres du Gouvernement polonais.

DANS LE TOURISME

Dernièrement, de nouveaux guides ou tracts touristiques ont été édités en esperanto. Ce sont deux très beaux guides, illustrés et appuyés de cartes, dédiés aux régions montagneuses de la Tchécoslovaquie : un prospectus sur Karlsbad ; un très coquet guide de la station balnéaire de Parnu, en Esthonie. Ajoutons que, en Yougoslavie, à Selce, sur la mer Adriatique, se trouve un très bel et très moderne hôtel portant le nom « Esperance ».

La homo ne havas nur amon al sia nacio, sed samtempe la sopiron kunvivi kun nacioj aliaj, celante tuthomaran kunigon ; vera internacieco estas nek kontraŭnacia, nek nenacia.

T.-G. MASARYK.

La latva lingvo

La libera latva popolo, regata de siaj viraŝi (dukoj) troviĝis preskaŭ sur la sama loko kie nun, kiam en XII^a jarcento marvoje alveturis la germanaj lancoportantoj kaj komencis almiti la landon. La terura milito kun alterna sukceso daŭris cent jarojn ĉiokaze eĉ pli, ĝisfine la batalkampoj malsato, incendioj kaj malamiko kun ĉiam novaj rezervoj elĉerpis fortojn de la malfeliĉa popolo. Ne dezirinte resti sub la fremda sklaveco, pli ol cent miloj da latvoj foriris litovujon, al latva frata popolo. Memstareco finiĝis. Nur en la lasta fazo de la mondmilito latvoj kuraĝe postulis sian historian pravecon kaj per la armiloj en la manoj, post longaj bataloj prenis ĝin kune kun la aliaj najbaraj popoloj : litovoj, estonoj kaj poloj.

Oni rigardas Latvion kiel unu el junaj ŝtatoj, sed ne multaj scias, ke la latva lingvo estas unu el plej malnovaj eŭropaj lingvoj kaj kune kun litova plej proksimaj al hindoeŭropa pralingvo, ĉar ili du sukcesis konservi tre malnovajn lingvoformojn.

La latva kaj litova lingvoj apartenas al la memstara balta lingvobranĉo. De la sama lingvo-familio ankoraŭ estis jam mortintaj popoloj : jativoj kaj galindoj vivintaj en la nuntempa Polujo ; same la germanigitaj slavoj (germane : Preussen). Prusa lingvo estis aŭdebla en la orienta parto de la nuna Germanujo proksimume ĝis 1700 j. Ĝin pli bone komprenis litovoj ol latvoj :

Latve	Litove	Pruse	Esperante
Upe	Upė	Ape	Rivero
Kalus	Kalnas	Garbis	Monto
Adata	Adatù	Akylo	Kudrilo
Vjens	Vienas	Ains	Unu
Devils	Devintas	Nevints	Naga
Asiois	Kraujas	Kravian	Sango

La molaj sonoj en latva lingvo estas egalaj al rilataj de slavaj kaj ilin proksimume povas montri kunmetaĵoj : g = dj ; l = lj ; n = nj ; r = rj ; en la malnova ortografio, r estas skribata, eĉ elparolata, aparte : karji = militoj ; varju = kupro. La akcenton latvoj preskaŭ ĉiam metas sur la unuan silabon. Unutonecon ne allasas inter la mallongaj vokaloj ankaŭ la longigitaj : vakara = vespere havas tri a ; la unua pro konstanta akcento, kaj la dua kiel longa vokalo estas elparolata pli forte ol meza a, la mallonga. Longigitaj vokaloj havas sur si superstreketon. La granda aro de unusilabaj vortoj, tre vasta kapableco de la kunmetado kaj la ŝanĝado de silabonombroj en memstaraj vortoj, la ofta kvanto da sinonimoj, kreas la belan fekundecon de latva lingvo.

La latva tekston oni devas legi kiel skribite, ĝis lasta litero.

Nac, jaukais sapni, paradies, (8 silaboj)
Sirds laimes pilna preti ies

Samon per Esp. skribmaniero :

Naac, jaukais sapni, paraadies,
Sirds lajmes pilna preti ies.

Venu, pitoreska revuo, aperu,
Koro de felico plena kontrauen iros.

Latvoj parolas klarbone ; nur en la finajoj iam post iam estas aŭdebla kvazaŭ mola susurado. Tion kaŭzas oftaj, s en la finajoj de la vortoj. Eble tie resonas flustrado de la grandegaj arbaroj, en kies mezo dum jar-miloj estis la loĝejo de baltaj popoloj. En la latvaj fabeloj tre ofte estas menciita arbaro : Li iris tagon, du, tri, kvin, k. t. p., sed la arbaro ne finiĝis... Aŭ : transtrioje naŭtaj arbaroj...

Antaŭe la sciencistoj nomis Azion la lulilo de popoloj, sed nun jam asertas kontraŭon : hejmo de hindoeŭropanoj estis inter riveroj Daŭgava, latva rivero, pole Dzwina kaj Njeman, pole Niemen. Tiun aserton elvokis evidenta lingvokomuneco inter sanskrito de unu, latva kaj litova lingvoj de alia flanko :

Sanskrita	Latva	Esperanto
Devas	Dievs	Dio
Kas	Kas	Kiu
Dva	Divi	Du
Trejes	Tris, Treji	Tri
Ceturtha	Ceturts	Kvara
Kasmai	Kam	Al kiu
Te	Tie	Tiuj

Niaj ducent mil popolkantoj neniam mencias la lokojn en Azio, sed en Hindujo troviĝas al la latva lingvo tre parencaj vortoj : Rivero Ganga. Latvoj havas : banga = ondo ; vortoj : danga kaj tanka signifas herbejon laŭ la hordoj de rivero. Brama = putra. Latve putra signifas : 1) malnovan specialan trinkaĵon ; 2) fluidan kaĉon ; 3) malsekan glaciegan miksaĵon per kiu iufoje kovriĝas akvoj.

Tria rivero de Hindujo : Inda. La latva mitologio rakontas pri hergo Indulis, kiu batalis kontraŭ malamikoj. Ĝi estas baptonomo ĉe latvoj. La prahindaj kantoj mencias du Turkestanajn riverojn : Sir-Darja kaj Amu-Darja, kiuj kvazaŭ signifas : grandaj akvoj. Darja al ni tre memorigas nian-jurja (laŭ malnova ortogr.) = maro. La kunmetaĵojn tj ni uzas vastamplekse : garja = longa, varju = kupro, Marja = latva mitologia diino.

Dioj de hindoeŭropanoj : Ŝiva aŭ Siva ; latvoj tiun malbonan dion ne memoras, sed ŝiva ltv = amara, abomena.

Jama kaj Ima, ĉe la latvoj nur unu ; Jumis.

Asma, latve aŭsma = aŭroro, krepusko antaŭ la sunleviĝo.

Sui ju, dio de suno kaj de varmeo. Varmeco ltv = siltums, suno = saule.

Agni, dio de fajro, sed ltv fajro = uguna.

Hinda diino de beleco kaj bonkoreco. Laksmi estas perfekte egala laŭ nomo kaj agosfero al la latva ; Laima, kiun latvoj, precipe la virinoj, laŭ kutimo, eĉ nuntempe parolante mencias.

Dion Indra kiel dion latvoj ne konas, sed multaj viroj kaj virinoj portas lian nomon. En Latgalio, sudorienta, malnova parto de Latvio estas kelkaj nomoj kun vortradiko : indr ; Indrici, Indrica, Indrapi kaj eĉ la vilaĝo : Indra.

La longa najbareco apud la slavoj proksimigis ankaŭ baltajn kaj slavajn lingvojn. Kun la rusoj ni havas multe da komunaj vortradikoj. Ankaŭ frazkonstruo estas sufiĉe simila. Latvoj kaj slavoj ne havas artikolojn kaj sentas eĉ esperantan, la kvazaŭ superfluan ĉar en siaj lingvoj ili, tempojn seksojn kaj kazojn, difinas laŭ finaĵoj.

Esperanton la latvoj lernas facile. Elparolon alproprigas dum kelkaj minutoj. Kalkuli ĝis miliono ili scipovas post duon-horo. Ĉar ciferonomoj en ambaŭ lingvoj estas tre similaj. Tamen plue en la Esperanta vortaro por nova latva kursano tute kompren-

eblaj vortoj jam estas, krom internaciaj, ne tiel multe, ĉar Zamenhof pli ĉerpis el okcidenteŭropaj lingvoj. Sed ofte ni renkontas en la E. vorto, unu, du, tri kaj pli komunaj literoj de sama latva vorto. Kvankam E. vortoj senteble aliĝis ; ili tamen konas unu la alian :

mest = meti ; metu = mi metas ; dot = doni ; donu = mi donas ; davana = donaco ; kruste = kruco ; jauna = juna ; mirt = morti ; merkt = mergi ; par = pri ; prieks = por ; tomer = tamen ; bruns muris = bruna muro ; balta roze = blanka rozo ; sirda = koro ; sidsapzina = konscienco ; sirsniga = sincera.

En profunda pasinteco el grandegaj verdaj arbaroj inter Daŭgava kaj Njeman, el pratempa loĝejo, kun komuna lingvo disiris al ĉiuj oceanoj hindoeŭropanoj, migradis tra la landoj, tra la tempo kaj epokoj, vivis, ekfloris, kelkaj mortis, naskiĝis novaj kaj nun al ni, latvoj kaj litovoj, du hejme restintaj, prapatrinao doton kaj trezorojn tuttempe fidele gardintaj nun al ni, al malnova loko, de ĉiuj popoloj elekte sendita, venas denove, en verda pitoreska vesto, komuna lingvo Esperanto.

Feliĉega kaj sankta tago de la revido !

E. ERHARDS.

PRÉPAREZ VOS MALLETES...

DEUX BEAUX VOYAGES EN PERSPECTIVE...

AMIENS

18e CONGRÈS

de la Fédération du Nord

les 1er et 2 MAI 1937

De suite, retournez le bulletin d'adhésion ci-joint à Mlle A. COLLÉATTE, 17, rue Le Mougnier, à Amiens.

Les cotisations restent fixées à 5 francs jusqu'au 15 mars, mais seront portées à 10 francs après cette date.

Nos amis d'Amiens mettent actuellement au point le programme de ces journées, programme que nous publierons dans notre prochain bulletin.

Faisons-leur confiance.

TOUS A AMIENS. Il faut que ce Congrès soit le plus important par le nombre des Congressistes.

PARIS

L'Esperanto dans la vie moderne

CONFÉRENCE INTERNATIONALE

PARIS, 14, 15, 16 ET 17 MAI 1937

ESPÉRANTISTES ! Adhères à cette Conférence qui se tiendra à Paris, pendant les fêtes de la Pentecôte.

Vous aurez l'avantage de pouvoir échanger des idées avec des « samideadoj » d'une vingtaine de pays étrangers.

Et de visiter... l'EXPOSITION.

Le programme de la Conférence est très intéressant et des plus attrayants.

Demandez tous renseignements à :

« L'Esperanto dans la Vie Moderne »,

34, rue de Chabrol, Paris (10e).

Adhères sans retard.

NOMBREUX AVANTAGES...

Prenu rondforman kribrileton, kiun vi surkapigos kaj unu post la alia, pasigu la harojn tra la truoj de la kribrileto, tio postulus nur dekon da tagoj. Antaŭe vi ĝarnu zorge la fundon de la kribrileto per kelspa cikorio malseka. La haroj, kiuj emas tion imiti, ekfriziĝas. Tiam loku vian kapon super la gaskuirilon, ĝin turnante ĉindirekten kaj post tri horoj demetu la kribrileton. Bonodorigu poste per kuskula esenco kaj surŝutetu per raspita fromaĝo por fiksi la faldigon. Tia ondumigo daŭras dumvive, neniam oni rekomencas. Tial mi esperas ke ĉiuj junulinoj kiuj estas devigataj iri ĉiusemajne al la frizisto, estos al mi dankemaj por esti doninta ĉi-tian recepton. Ĝi povas ankaŭ esti uzata de la sinjoroj kiuj pretendas friziĝi nature kaj kuti, reale, eliras el la frizistejo.

Nun, gesinjoroj, provu por min plezurigi kaj sciigu al mi pri la rezultatoj !

VERDA NAZO.

ANEKDOTOJ

ELREVIĜO

La tagon post Kristnasko, oni demandis flon de unu el niaj plej karmemoraj dramverkistoj, ĉu li estis kontenta pri la donacoj de Kristnaska Paĉjo.

La infano, kiel kutime, estis trodorlotita sed antaŭ la amasego de la belbrilegaj ludiletoj, li ne ŝajnis tro entuziasmigata.

— Jes, li diris, Paĉjo Kristnasko alportis multajn aferojn...

Post momento, kun eta lipgrimaco, plena je malĝojo :

— ...Jes ...sed li alportis nur tion kion mi petis de li...

(El Paris-Soir)

Tradukis : A. DUMARQUEZ.

LA KONTRAŬA TROTUARO

Ebriulo staras sur la trotuaro kaj furas gestoja. Policano faras al li signon foriri.

— Pardonu, Sinjoro Policisto, bonvolu montri al mi la kontraŭan trotuaron !

La policano montras al li la alian flankon de la strato kaj la ulo respondas :

— Estas strange, mi venas de tie kaj oni diris al mi ke estas ĉi-tie.

PENANTA ANIMO

Vilaĝa pastro promenas vespere post la sunkuŝiĝo sur la kamparo. Pasante preter arbustaro li aŭdas ĝemojn. Ektimigita li faras kruceŝignon kaj demandas laŭte :

— Kion vi deziras penanta animeto de pekulo ?

— Pecon da papero ! respondas la voĉo de malantaŭ la arbusto.

LOGIKA RESPONDO

Ludoviko, sesjara, ĵus metinte novan pantalonon, surgrimpas arbon. Lia avino alvokas ĝin : — Vi grimpas sur arbon kaj... via pantalone ?...

— Mia pantalone ankaŭ, avino !

KONKURSO

Ĉi-sube ni presas belan desegnaĵon de Sano Biremeaux el Saint-Pol-sur-Mer ; nia amiko Delavigne intencas eldoni ĝin poŝtkarte. Tiokaze ni aranĝas konkurson inter ĉiuj niaj abonantoj pri la plej konvena kaj sprita alskribaĵo menciota sub la desegnaĵo.

Bonvolu sendi tuj la de-vi proponatan alskribaĵon al S-ro Vernay, direktoro de nia bulleto.

Koverto entenanta 20 tiujn poŝtkartojn estos sendita kiel premio al la gajninto de la konkurso.

Por Esperanto, por la propagando, ĉiuj al elpensado !

DISTRAĴOJ

1. PROBLEMO

En lageto kreskas nufaro. Se tiu nufaro duobligus ĉiun tagon sian surfacon (duoble la unuan tagon, kvaroble la duan tagon kaj okoble la trian tagon, k.t.p.) ĝi tute kovrus la lageton post 30 tagoj. Se oni plantus duan nufaron posedante similan kvaliton, kiom da tagoj la du nufaroj bezonas por tute kovri la lageton?

2. SILABENIGMO

al as as bri ce den ĝe ir
ki ku la let lo lu mal mo
ni ra sa tra u

Per tiuj 21 silaboj faru 11 vortojn; ordigu ilin kaj vi havos 2 versojn el la verkoj de nia Majstro Zamenhof.

Sendu solvojn aŭ komunikaĵojn pri tiuj «distraĵoj» ĜIS LA 31^a de MARTO 1937, nur al nia kunlaboranto S-ro DAMMEREY, en BORRE, par Hazebrouck (Nord).

SOLVOJ de la Januaraj Konkursoj :

La esprimo estas

AL ĈIUJ MI DEZIRAS BONAN NOVJARON

2. DIVENU

1. Sunradio — Sunlumo.

2. Dum februaro (la plej mallonga monato)

SOLVINTOJ :

Ricevis 40 poentojn : s-ino Irlande, f-ino Kerskaw, s-ro Humez, s-ino Victor ; 38 poentojn : s-ino Delavigne, s-ro Brunet, s-ro Trémou, s-ro Dumarquez ; 37 poentojn : f-ino Ciperu (Ĉekoslovakio), f-ino H. Lavallart, s-ro Viseux ; 36 poentojn : s-ro R. Jonquiart, s-ro Vergez, s-ro Cappelaere ; 35 poentojn : f-ino Andrzejewski, s-ro Cavier, f-ino Colléatte, s-ro Bernard ; 34 poentojn : f-ino J. Dejuine ; 32 poentojn : s-ino Lotthé ; 30 poentojn : s-ro Haudréchy, s-ino Hédé, f-ino Dumez ; 20 poentojn : f-ino Triquet, s-ro Roucoux.

DAŬRA KONKURSO

s-ro Humez, en Douai	120
s-ino Victor, en Amiens	130
f-ino Kerskaw, en Villers-Bretonneux	119
s-ino Delavigne, en Longpré	118
s-ro Trémou, en Caudry	118
s-ro Dumarquez, en Desvres	118
s-ro Brunet, en Arras	118
f-ino Lavallart, en Amiens	117
s-ro Cappelaere, en Malo	116
s-ro Vergez, en Boulogne-sur-Mer	116
f-ino Andrzejewski, en Amiens	115
s-ro Cavier, en Hautmont	115
s-ino Irlande, en Poix	115
f-ino Colléatte, en Amiens	115
s-ro Jonquiart, en Arras	110
s-ino Lotthé Faleur, en La Capelle	105
s-ro Haudréchy, en Longpré	90
f-ino Dumez, en Dunkerque	89
s-ro Quintart, en Maubeuge	80
f-ino Coquelet, en Jeumont	80

Pro manko de loko ni publikigas nur la nomojn de la 20 unuaj konkursoj kaj iliajn poentojn.

Atentu ! Kelkaj partoprenintoj ne sendis solvojn daŭfoje sinsekve; mi rememoras al ili ke se ili ne sendos solvon ĉiun-ĉi monaton, iliaj poentoj ne plu valoros.

Tiun-ĉi monaton, s-ro Humez en Douai kaj s-ino Ch. Victor en Amiens gajnas premion.

Niaj Anoncantoj
estas niaj Amikoj !
HELPU ILIN !...

Les bonnes adresses de Dunkerque...

KODAKS
PHOTO-AMATEURS

CAYEZ

9bis, Rue Clémenceau - DUNKERQUE

Travaux - Agrandissements
Stocks de toutes marques
Esperanto parolata

ATELIER DE RELIURE ET CARTONNAGE

(Fondé en 1860)

Louis BLOT

10, Rue Dupouy, DUNKERQUE

Reliure en tous genres
de luxe et d'amateur
Esperanto parolata

IMPRIMÉS EN TOUS GENRES - PAPETERIE

RELIURE - GRAVURE

Fournitures classiques et de bureau

Librairie du Beffroi

Albums et Timbres pour Collectionneurs
Livres - Insignes Espérantistes

MOREAU-FOURMEUX

28, Rue Clémenceau, DUNKERQUE

"Au Roi du Saucisson"

Roger BRATS

30, Rue Michelet

COUDEKERQUE-BRANCHE

Fromages, Conserves, Confitures

Vente sur tous les Marchés de la Région

Fabrique de Casquettes

BÉRETS - CHAPEAUX

EDMOND

Chapelier

38, Rue Poincaré - DUNKERQUE

"Les BLEUETS"

26, Rue Poincaré - DUNKERQUE

Blanche RAMOUT

Fleuriste

Vous y fournir, c'est affirmer votre bon goût

Choix de Plantes - Corbeilles
Gerbes et Bouquets

Les Coopérateurs
de Flandre et d'Artois

Toute l'Alimentation

Tous les Vins

Tous les Spiritueux

Poids exact, juste Prix, Qualité parfaite

Nos secours sont ravitaillés chaque jour

en Pain, Lait frais pasteurisé

Fruits, Charcuterie, Beurre

VENTE A TOUS

Avantages accordés aux sociétaires :

Ristourne au prorata des achats

(3.194.244 frs répartis pour 1935)

Secours de la Mutualité Coopérative

(naissance, maladie, décès)

Journal gratuit tous les 15 jours

Dans nos 450 magasins, vous trouverez

la qualité que vous cherchez

les prix qui vous conviennent

Tout l'HABILLEMENT

Hommes, Jeunes Gens

Enfants

AU BON VÊTEMENT

Maison O. ROZEN

17, Rue des Chaudronniers

DUNKERQUE

Esperanto parolata

FIRMO

Georges MAEGHT

Juvelisto - Artobjektoj

9, Rue Clémenceau, DUNKERQUE

Esperanto parolata

Rabato al niaj Samideanoj

Nordfranca Esperantisto est envojé
chaque mois
 à titre de propagande, à de nombreuses
 Sociétés, aux Syndicats d'Initiative, aux
 Chambres de Commerce, aux principaux
 Fonctionnaires, Consuls, Négociants, Indus-
 triels, Hôteliers, Coiffeurs, à de nombreux
 Groupes Espérantistes de France et de
 l'Étranger.

Fait un service régulier d'échange avec
 les autres journaux.

SI vous faites insérer
 une annonce à cette place,
 elle sera certainement remarquée...

**PETITE DÉPENSE
 GROS PROFIT**

Tous renseignements :

Imprimerie de "Nordfranca Esperantisto"

HOTELS RECOMMANDÉS

à **ABBEVILLE** :

HOTEL DE FRANCE

Rue de l'Hôtel-de-Ville

DINOUARD, Propriétaire

Téléphone 42

à **AIRAINES** (Somme) :

HOTEL DE L'ÉCU DE FRANCE

Place Aristide-Briand

R. TUEUR, Propriétaire

Téléphone 17

NĚ por vivi nepre bezonas ANONCOJN

Samideanoj, kiuj rilatigas kun gravaj komerc-firmoj, ĉe kiuj ili povas akiri anoncojn
 estas insiste petataj sin konigi al la Administracio de NĚ, donante ĉiujn sciigojn

RADIO-APARATO « RENOVOX »

Preciza reguligo

Bela aspekto

ALTKVALITA MATERIALO

6 lampoj

CIAJ ONDOJ

Variabla Selekto

Amerikaj lampoj

Mezgranda frekvenco

(kun lero)

465 kilocikloj

Antaŭ-selektigito efika

Diverskolora ciferplato

7 kaj 16 kilocikloj po komutatoro

Luma akord-indikilo

Duobla tonoco - Elektro-dinamo

Grandmodela laŭparolilo, haviganta
 nekompareblan muzikecon, kiu igas tiun
 modelon vere radio-aparato de muzikantoj

PREZO : 2.035 FR.

10 % -a rabato por NĚ-abonantoj

Anciens Etablissements

Lavoix & Renouard
 49ter, Rue d'Arras - DOUAI

ESPERANTO - ĈAMPANO

Grand 1re cru - Unua Vinberregiono

Klasigita en 100 % kategorio

Laŭ gustoj : Dolĉa ; Duondolĉa ; Maldolĉa

Prezoj en Reims :

Carte verte (verda kapuĉo) po botelo - 10. fr. Ik

Mendu al samideano

R. CHANCE, 3, rue René-Bourgeois, REIMS (Francoj)

Pago al R. Chance, Mailly-Champagne (Marne)

Poŝtel-konto : Nancy 334-72

M. MAX TAILLEUR

16, Rue Gambetta
 Téléphone 603 LENS (P.-de-C.)

PORTO VASMONTE

H. DE VASCONCELLOS, O. PORTO

Agent général : C. DOLPHENS

39, rue Gustave-Jonquet, à LILLE